

Klassiska noveller Nr 34

S. A. Duse:

Hemma

Klassiska noveller 34.

S. A. Duse – Hemma.

Berättelse om en krigsfånge.

Återutgivning av text från 1921

av S. A. Duse

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-539-9

Copyright © 2019 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksforlaget.se

Förord

Under större delen av världskriget har Arne varit inspärrad i ett ryskt fångläger.

Nu när kriget är slut är han på väg hem igen.

Han ser fram emot att träffa sitt livs stora kärlek men han har inte kontaktat henne eftersom han vill överraska henne.

I början av 1900-talet var noveller och följetonger en viktig del av innehållet i svenska dagstidningar.

I vår serie "Klassiska noveller" kan du läsa många av de här historiskt viktiga berättelserna.

En av de flitigaste svenska författarna under 1910- och 1920-talen var yrkesmilitären Samuel August Duse (1873–1933).

Han skrev 100-tals tidningstexter om bland annat krig, nyhetshändelser och romantik. Men han var framför allt känd för sina deckare om mästardetektiven Leo Carring.

Den här texten publicerades ursprungligen i juni år 1921 i tidningen "Upsala Nya Tidning" med titeln "Hemma. Berättelse om en krigsfånge".

S. A. Duse: Hemma

Den här texten publicerades ursprungligen i juni år 1921 i tidningen "Upsala Nya Tidning" med titeln "Hemma. Berättelse om en krigsfånge". Författare till texten är S. A. Duse (1873–1933).

Efter fyra långa år i ohygglig fångenskap under svält och köld och umbäranden av alla slag var Arne hemma igen. Vad han genomgått kunde knappast beskrivas, han ville inte längre tänka på det. Det var ju överståndet, slut för alltid nu —

Försänkt i drömmar vandrade han den välkända skogsstigen fram, där han sprungit som barn och lekt med de andra parvlarna. Emellanåt stannade han vid en glänta i skogen för att beundra de vackra strandpartierna med den leende grönskan och den lugna sjön där utanför. En känsla av jubel kom över honom. Han skulle velat skrika ut sin lycka högt. Han var ju hemma igen.

Arne var en svärmisk och drömmande natur, och vad han genomgått där ute i fiendeland hade inte mycket förändrat honom. Nu tyckte han, att allt vad han såg var vackrare än någonsin förr.

Den bleka, svalkande skymningen hade börjat svepa sitt lätta, gråbleka täcke över stränderna och sjön. Och här inne i skogen var

det redan ganska mörkt. Arne gick med raska, spänstiga steg. Han ville överraska henne, som gav honom sitt löfte för livet innan han drog ut mot okända öden. Han ville komma till henne utan att hon hade en aning om att han blivit frigiven. Han ville se hennes lyckoskimrande ögon och höra hennes jublande röst, då han nu efter dessa år åter tog henne i sin famn.

Som en inbrottstjuv skulle han komma, sakta och tyst närma sig stugan, spana genom fönstren och — om hon var inne — ljudlöst öppna dörren och smyga sig fram till henne bakifrån, fånga henne i sina starka armar och viska:

— Nu lilla barn är jag här! Nu är du min för alltid!

Så glittrande glad hon skulle bli. Hur hon skulle gråta i glädjen och kyssa honom så mjukt och innerligt, som bara hon kunde kysa. Han darrade av längtan, där han tänkte på hennes varma mjuka läppar. Hon skulle smyga sig intill honom, slingra sina runda, vackra armar om honom och viska:

— Min stackars, tappre pojke, vad du måtte ha kämpat och lidit. Hur innerligt har jag inte längtat efter dig!

Han mindes hur gränslös hennes sorg var, när han drog ut i kriget med de andra. Hennes sista ord till honom var:

— Kom ihåg, Arne, att du inte utsätter dig för större faror än som blir nödvändigt. Skulle du bli dödad, kommer också jag att dö! Utan dig kan jag inte leva.

Han blev tillfångatagen strax i början av kriget, hade bara varit med om ett par bataljer. Sedan blev hans lott fångläger, tvångsarbete och slutligen transport till Sibirien, därifrån han nu tillsammans med några andra fått återvända hem. När han drog ut i kriget var han 19 år och nu hade han fyllt 25.

Under fångenskapen drömde han om henne — sovande eller vaken. Han levde på sina ljusa minnen och sitt fasta hopp att, trots allt, en gång få komma hem igen och göra henne till sin hustru. Flera brev hade han skrivit till henne, men inte fått något svar. Detta oroadе honom emellertid inte alls. Han visste ju, att ryska krigsfångars brev nästan aldrig blevo befordrade, och att ankommande brev sällan nådde riktig adressat.

Den dunkla skymningen hade nu dragit sig allt tätare kring den mörka, högstammiga skogen. Från en blodröd strimma längst ned vid synranden spredo sig ännu några svagt rodnande flammor för att i ett gulaktigt sken skyggt lämna plats för sommarnattens gråvioletta skimmer.

Arne kände sig besynnerlig till mods denna kväll. Sommarnatten var ju i antågande, stjärneljus och mild med trånad och längtan. Den tysta och hemlighetsfulla sommarnatt, som föder underliga stämningar, gör den starke vek, kommer ett litet kvinnohjärta att klappa fortare och lockar till tårar i vemodiga, blå ögon.

Snart skulle han vara framme vid skogsbrynet, där han kunde se den lilla vita stugan. Tyst vandrade han stigen fram, som förde honom allt längre in bland nattens skuggor i den täta skogen. Nu var han närmare sin lycka än någonsin. Och han kände ett oändligt jubel vid tanken på att snart åter få sluta det blyga, skälvande flickebarnet i sina armar.

Där skymtade redan stugan fram, blåvit i det mystiska, bleka stjärnljuset. Allt tycktes vara stillhet och ro. Kanske sovo de redan där inne, modern och den unga flickan, hans flicka.

Han stördes i sina drömfantasier av ett ljud. Det lät som ett undertryckt skratt. Än en gång! Det var en kvinnas klara, glättiga skratt,

något dämpat av den täta skogen.

Det kom från det håll, där den lilla björkdungen låg halvvägs mellan skogsbrynet och stugan. Björkdungen som var vittne till hans hjärtslitande avsked från henne.

Sakta smög sig Arne fram mot dungen. Han visste inte varför, men han drevs av en obetvinglig nyfikenhet att få veta, vilka inkräntat denna plats, som varit invigd åt hans lyckodrömmar.

Och just där han sagt henne sitt sista, ömma farväl, där de båda den gången bytt sina löften för livet, där sutto nu en man och en kvinna, tätt slutna intill varandra.

Och mannen sade:

— Är det värkligen sant, att du aldrig älskat någon annan än mig?

Hennes svar var en lång, innerlig kyss.

— Jag frågar dig detta, återtog han, därför att jag hört berättas så mycket om dig och den där Arne, som aldrig kom hem från kriget. Har du inte varit kär i honom, lilla barn?

Och flickan svarade med samma gäckande skratt, som nyss ljudit mellan träden.

— Å, han var ju bara en pojke, barnslig och dum. Tänk inte på honom nu. Du vet ju att jag älskar bara dig. Och denna, härliga sommarnatt är vår — din och min!

Ännu närmare slöto de sig intill varandra, och deras läppar möttes i lidelsefulla kyssar.

Men Arne smög sig sakta bort, lika tyst som han kommit. Blekt som döden var hans ansikte och famlande osäker hans gång. Med böjd rygg och trötta steg vandrade han stigen tillbaka igen mot den hårda, kalla värkligheten.

Fakta: Författaren S. A. Duse

Namn: Samuel August Duse.

Född: 2 augusti 1873, Stockholm.

Död: 9 februari 1933, Stockholm.

Föräldrar: kammarjunkare Carl Patrik Teodard Duse och Anna Matilda Forssberg.

Engelskspråkiga deckare är fyllda av just... privatdeckare, medan svenska nästan bara har poliser i huvudrollerna.

Men när den första svenska deckarvågen började år 1913 så var det en privatdetektiv i huvudrollen: Leo Carrington. Denne driver en kombinerad advokat- och detektivbyrå, är en mästare i förklädnad, ekonomiskt oberoende och är så bra på att lösa brott att polisen ofta låter honom ta hand om svårlösta brottsutredningar.

Detektiven Carrington skapades av en av svensk kulturs mest spännande personligheter, Samuel August Duse.

Han började sin karriär inom militären och var yrkesofficer inom Svea artilleriregemente.

Men det var som äventyrare han första gången skapade rubriker. Han deltog i den svenska Antarktisexpeditionen 1901-1904 som me-

teorolog och kartograf. Han tillbringade en mycket tuff vinter i Hop-pets vik i Sydpolshavet, en av de svåraste som några forskare upplevt. Han skrev ner sina upplevelser i boken "Bland pingviner och sälar" vilket gjorde honom berömd i hela landet.

Under de följande åren skrev han flera pjäser men gled sakta men säkert över till berättelser om äventyr och brott. Ofta skrev han under pseudonymen Sam Sellén.

År 1913 publicerades hans första Leo Carrington-deckare, "Stilett-käppen", som blev en stor succé. Inspirationen till Leo Carrington är hämtad från Sherlock Holmes, något som inte minst märks i slutet av böckerna då deckaren presenterar alla ledtrådar och pekar ut en mördare.

Framgången gjorde att "S. A. Duse" på egen hand skapade den första svenska deckarvågen. I snabb följd kom böckerna "Det nattliga äventyret" (1914), "Spader kung" (1915), "Doktor Smirnos dagbok" (1917), "De fyra klöveressen" (1918), "Cobra-mysteriet" (1919), "Antisemiten" (1921), "Nattens gåta" (1922), "Leo Carringtons dubbelgångare" (1923), "Hemligheten" (1924), "Fallet Dagmar" (1925), "Skuggan" (1926), "Pistolskottet" (1928) och "Zuleikas hämnd" (1929).

Böckerna gavs ut i upplaga efter upplaga och spreds över hela världen med översättningar till ett dussintal språk.

Trots att han led av svåra smärtor efter skador under vintern vid Sydpolen var Duse flitig skribent, föreläsare och aktiv i olika sällskap. Han var också en uppmärksammad målare och skulptör.

Den svenske deckarförfattaren avled i februari 1933 och ligger begravd på Norra Begravningsplatsen i Stockholm.

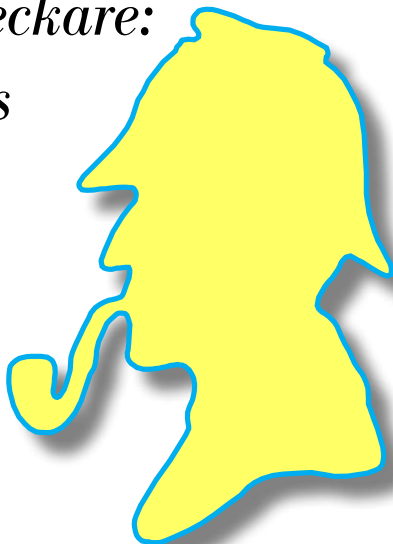

Samuel August Duse.

*Om du gillade den här e-boken
så kolla in våra deckare:*

- *Sherlock Holmes*
- *Filip Collin*
- *Leo Carrington*
- *Asbjörn Krag*
- *Auguste Dupin*
- *Dick Donovan*

Mer info: www.klassiskadeckare.se